חידושי הרי"מ על התורה — ויצא

ע"י שבשביל שהפסיק כו'. ולמה הפסיק גם מה שדרשו מחלת שנמחל עוונותיו או שנתן [דעתו] להתגייר למה יפרשו כן הא כ' על נשיו רשעה כו'. נ"ל שהש"י עשה כן לאשר לרציחה הוא הראש וכוחו בשמים מלאך הידוע שכל שאין תיקון הכולל בעולם בלע כו' צריך עצות להנצל ורבקה יראה מדבריו כו' לזאת כשנשא מחלת כו' נפל מרשעתו ונמתק קצת גם נתערב בחסד דקליפה דישמעאל:

במד' אשא עיני אל ההרים למלפני ולמעבדני מאין יבא עזרי כו' מה אנא מוביד סברי ח"ו לית אנא מוביד סברי מן בריי אלא עזרי מעם ד' ע"ש ופי' כי הצדיקים כשבא להם איזה מחשבה מיד מבחין המחשבה מה שייכות המחשבה אליו וכאשר נפל במחשבתו שאין לו עזר כנ"ל והוא אין לו כלום הי' קשה לו וכי אנא מוביד סברי כו' ומה ענין המחשבה זו וע"ז התשובה לית אנא מוביד סברי כו' אלא עזרי מעם ד' הכוונה כי המחשבה הי' רק כדי שתתגבר אצלו שעזרו מעם ד' עושה שמים וארץ כיתרון האור מן החושך רק ע"י שנתברר שאין לו שום עזר לולא השי"ת שאליעזר הלך בגמלים כי עי"ז יהי' מבורר יותר שעזרו מעם ד' עושה שמים וארץ אבל לא המחשבה ח"ו להיות מוביד סברי כו':

והנה באר בשדה כו' ויגל את האבן כו' באר זו התורה באר מים חיים ואבן גדולה היצה"ר ומי שיש בו מידת יעקב מדת אמת תתן אמת ליעקב יכול לגלגל זה וכן באסיפה יכולין ג"כ לגלול זה כמ"ש ונאספו שמה כל העדרים וגללו וכן שבת שהוא המצוה שעושין כל ישראל ביחד ג"כ יכולין לגלול כמ"ש והאכלתיך נחלת יעקב אביך וזה שאמרו חכז"ל שפי הבאר נברא בין השמשות בע"ש וז"ש בזוה"ק דאתאחדת ברזא דאחד כו' ועי"ז כל דינין מתעברין מינה:

ולא הגדת לי ואשלחך בשמחה ובשירים כו' וכי לכלי זמר הי' צריך יעקב וגם זה ענין יעקב אולם כי לפעמים היצה"ר מבטל עצמו מכל וכל ומכניע עצמו להקדושה ומסייע לאדם כדי שעי"ז יכול לגנוב דבר ע"י שמתחבר לאדם וזה ענין נוגה וז"ש ליעקב ואשלחך בשמחה ובשירים שהי' מסכים עמו והי' ע"ז השמחה בשלימות וכמו שיהי' לעתיד בלע המות כו' וזהו בשמחה ובשירים ובתוף וכנור ובאמת אם הי' כן כוונתו הי' טוב מאד אולם שיעקב ידע שלבן הארמי ביקש לעקור את הכל כדי שע"י חיבור זה יגרום רעה גדולה ולכך ברח ממנו: